

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ІНФОРМАЦІЙНО - АНАЛІТИЧНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗАПОРІЗЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І - ІІІ СТУПЕНІВ
«ОСНОВА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

VII Міська виставка педагогічних технологій

Номінація:

"Компетентнісна освіта : специфіка навчальних предметів"

Секція:

"Іноземні мови"

Тема ПІД:

"Розвиток творчих англomовних здібностей учнів
засобом театральної діяльності"

Автор розробки:

Христич Ольга Петрівна, вчитель англійської мови ЗЗОШ "ОСНОВА";
кваліфікаційна категорія: "II категорія"

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	5
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ.....	6
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ВИДИ.....	7
РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	9
2.1. РІЗНІ ФОРМИ УРОКУ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ.....	9
2.2. ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	10
ВИСНОВКИ.....	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	18
ДОДАТКИ.....	19

ВСТУП

Завдання вивчення іноземної мови в даний час спрямована на розвиток іншомовної комунікативної компетенції в учнів в сукупності всіх її складових: речовий, мовної, компенсаторною, соціокультурної, навчально-пізнавальною.

Застосування елементів театралізації на уроках іноземної мови сприяє перетворенню навчальної діяльності у творчий процес, спрямований на засвоєння матеріалу за допомогою гри, художніх образів. Елементи театральної педагогіки не тільки урізноманітнюють навчальний процес, а й збагачують його, створюючи на уроці творчий психологічний клімат.

В даний час становлення особистості відбувається в нових соціально-економічних і політичних умовах, в іншій морально-етичній атмосфері, що вимагає перегляду самих підходів до організації навчання і виховання. В сучасних умовах значно розширюються і поглиблюються зв'язки людини з навколишнім світом, з іншими людьми на основі діяльності, самостійності і прояву різних форм його активності. Через навчальну, ігрову, трудову діяльність формується ставлення до дійсності, до самого себе. Аналіз різних досліджень показав, що театральна діяльність є складовою частиною при навчанні іноземній мові.

Іноземна мова, як загальноосвітній навчальний предмет може і повинен внести свій внесок в процес розвитку творчих здібностей учнів. Володіючи величезним виховним, освітнім і розвиваючим потенціалом творчих здібностей учнів, іноземна мова може реалізувати його лише в ході здійснення практичної мети навчання, тобто тільки в тому випадку, якщо учень у процесі іншомовної комунікативно-пізнавальної діяльності (слухаючи, кажучи, читаючи, користуючись листом) буде розширювати свій загальноосвітній кругозір, розвивати своє мислення, пам'ять, почуття і емоції, якщо в процесі іншомовного спілкування будуть формуватися соціально-ціннісні якості особистості: світогляд, моральні цінності та переконання, риси характеру. Перш за все, іноземну мову як навчальний предмет - це додаткове "вікно" в світ, це засіб для поповнення знань у різних сферах життя, науки, мистецтва, що істотно для загальної освіти, це засіб, що допомагає здійсненню діяльності в різних сферах трудової та суспільного життя . На уроках іноземної мови учні поглиблюють і розширюють знання та уявлення, отримані ними з інших навчальних предметів: суспільствознавства, літературі, музики, історії, географії, образотворчого мистецтва та інших.

Театральна діяльність - найточніша модель спілкування, так як вона відображає дійсності, і в ній, як і в житті, переплітаються мовну і немовну поведінку партнерів.

Іноземна мова сьогодні стає більшою мірою засобом життєзабезпечення суспільства. Тому іноземний мова стала обов'язковим компонентом навчання в школі. Численні труднощі при освоєнні іноземної мови ведуть до втрати інтересу до процесу його освоєння вже до переходу на середній щабель. Вирішенню цього питання в значній мірі сприяє театральна діяльність англійською мовою.

Всім відомо, що діти добре і швидко запам'ятовують те, що цікаво і викликає у них емоційний відгук. Тому театр близький і зрозумілий дітям. Однією з причин близькості драматичної форми дітям є зв'язок театралізації з грою - діти з величезним задоволенням грають у театральних постановках. У процесі захоплюючого взаємодії дітей один з одним створюються умови мимовільного засвоєння матеріалу.

Використання театралізації на уроках іноземної мови дозволяє успішно створити міжнаціональний колорит, дає можливість познайомити учнів з культурою іншої країни, з традиціями щодо життєвого укладу, побутового поведінки людей в різних ситуаціях і т.д. При правильній організації діяльності подібні уроки тільки сприяють максимальному прояву здібностей, різноманітності емоцій і, найголовніше, можуть

бути використані для подолання різних труднощів, що виникають у дитини в поведінці і в спілкуванні з оточуючими.

У методичній літературі ми знаходимо наступні терміни для позначення технології театралізації: постановка, інсценування, навчальний, дидактичний театр, театралізація, драматизація [4, С. 50].

Таким чином, під театралізацією при навчанні іноземної мови розуміють «креативне використання письмової та усної мови на основі художнього літературного твору» [11, С. 143].

Використання театралізації у викладанні іноземної мови допомагає розвивати соціальну свідомість, розвивати лінгвістичну свідомість, діагностувати інтереси і потреби учнів, стимулювати учнів з різним мовним рівнем до використання іноземної мови. Крім того, застосування театралізації розвиває критичне і інтуїтивне мислення, сприяє більшій зосередженості, формує навички та вміння в читанні. Театралізація сприяє збільшенню словникового запасу, розвиває навички мовлення і доставляє естетичну насолоду. Психологи єдині в своїй думці щодо того, що те, що викликає емоційне співчуття, запам'ятовується і осмислюється краще, ніж нейтральне, індиферентне [10, С. 58].

Впровадження театралізації викликана необхідністю формування мовленнєвої компетентності при навчанні англійської мови, що дозволяє здійснити спілкування в театральній діяльності, яка дає можливість учням використовувати свої знання та навички в реальних життєвих ситуаціях, що завжди було актуально.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проблемам використання театральних ігрових форм і методів роботи в навчанні та вихованні школярів присвячено дослідження багатьох вчених: В. В. Вульф, А.Й. Капської, О. А. Комаровської, Г. О. Костюшко, Г. С. Лабковської, В. О. Лозового, Т. І. Люріної, Т. Г. Пені, С. О. Соломахи та ін.

Сама театралізована діяльність також була об'єктом низки досліджень. Особливий інтерес в аспекті театралізованої діяльності викликають праці, присвячені розвитку творчих здібностей дітей у театральній ігровій діяльності (О. П. Амацьєва, В. Силивон, Л. С. Фурміна), театралізованій діяльності дошкільників та молодших школярів (Л. В. Артемова, М. Буркіна, М. Маханева, Л. В. Серих), формуванню зв'язного мовлення дітей засобами сюжетно-рольової гри (В. Г. Захарченко), іграм-драматизаціям та театралізованим іграм (Н. С. Карпинська, В. І. Тютюник), формуванню творчої активності дітей в іграх по сюжетах літературних творів (Ю. Н. Косенко), взаємозв'язку зображальної та театральної ігрової діяльності в естетичному вихованні дітей (Е. Л. Трусова). Театральна діяльність визначається вченими (Ягенич Г.К.) в межах художньо-мовленнєвої діяльності як засіб розвитку красивого, образного, літературного мовлення, що дозволяє дитині висловити своє ставлення до літературного образу, емоцій, увійти в роль, самостійно будувати зв'язне висловлювання; як засіб сприяння більш глибокому засвоєнню художніх образів, усвідомлення змісту, ідеї художнього твору через сприймання театру, показаного вчителем або акторами [9, с.117]. . Визначення театралізованої діяльності як театральної ігрової (О. П. Амацьєва) базується на сприйманні художніх творів із подальшим відтворенням змісту на виконавчому (інсценівки, театралізовані вистави) та на творчо-імпровізаційному (театралізовані ігри: ігри-драматизації, ігри за сюжетами художніх творів) рівнях [3, с.245].

Доцільно наголосити, що специфічним видом активності учнів виступає шкільний театр, який але й естетично виховує, сприяючи вмінню співпереживати, створюючи відповідний емоційний настрій, та підвищує впевненість у собі. Спілкуючись в шкільному театрі, учні вчаться бути толерантними до однолітків, стриманими та зібраними. Театр формує в учнів цілеспрямованість, зібраність, взаємодопомогу. Театральні імпровізації сприяють умінню реалізувати свій потенціал.

Актуальність даної роботи полягає в тому, що вимоги сучасного суспільства змушують систему освіти реформуватися, а, отже, змінюється процес навчання. На проміжному рівні може виникнути момент, коли потрібен додатковий імпульс, стимул для вивчення іноземної мови. Виникають нові форми навчання, контролю і самоконтролю учнів. Однією з таких форм є метод театралізації, який дозволяє оцінити здібності учнів, виконувати завдання в реальній ситуації, самостійно знаходити інформацію і отримувати необхідні знання.

Впровадження театральних моделюючих підходів в процес викладання іноземної мови дозволяє зняти побоювання та інші негативні емоції у школяра, на що вказували Г. Лозанов, С. Роман та інші, та дає змогу активізувати розвивально-творчі можливості школярів в процесі набуття ними соціокультурного досвіду. Опановуючи театральні методики, педагог навчається «входити» в ситуацію, з'ясовувати психологічний стан і корегувати свій вплив стосовно зацікавлено-дійової позиції школярів в процесі навчання іноземної мови. Основою створення такого підходу є три складових педагогічного процесу: «вчитель», «учень», «методика», які є взаємозалежними й взаємодоповнюючими. У сучасній ситуації, коли шкільна система не може більш будуватися на авторитарних принципах, педагогові необхідно знаходити в змісті навчального матеріалу, з яким він іде до учня, актуальні теми для того, щоб зробити привабливим та комфортним шкільний педагогічний процес. Вигадавши цікавий для дитини сюжет уроку, педагог зможе вдало реалізувати

поставлену мету й тактику заняття, враховуючи особливості внутрішнього світу старшокласника та його творчий потенціал. Адже, тільки розкриття творчих здібностей школяра дає можливість найбільш повно сформувати особистість дитини, визначивши цим її місце в педагогічному процесі школи та суспільства.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ РОБОТИ

Об'єктом дослідження виступає театралізована діяльність.

Предметом дослідження є процес використання театралізованої діяльності як ефективного засобу навчання іноземної мови учнів.

Мета дослідження даної роботи полягає в обґрунтуванні основних ідей застосування театральної діяльності в навчанні англійської мови, детальному аналізі ідеї використання театру в системі освіти.

Мета роботи зумовила постановку наступних **завдань**:

1. виділити аспекти використання театральної діяльності, найбільш ефективні для підвищення освітніх досягнень;
2. надати методичні рекомендації вчителю щодо застосування театралізованої діяльності, як ефективного засобу навчання іноземній мові;
3. проаналізувати ефективність застосування запропонованої технології при оволодінні іноземною мовою на молодшому, середньому та старшому етапах середньої школи.

Для вирішення поставлених задач і комплексного вивчення даної проблеми використовувався **комплекс методів дослідження**: аналіз, психолого-педагогічної, навчально-методичної літератури з проблеми дослідження; класифікація, систематизація та узагальнення здобутої інформації; вивчення досвіду роботи викладачів середніх шкіл, діагностичні методи (анкетування вчителів, бесіди з викладачами, інтерв'ю); обсерваційні (пряме, непряме, включене спостереження, самоспостереження); методи кількісної та якісної обробки експериментальних даних; експериментальні (констатуючий та формуючий експерименти).

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному та всебічному розгляді технології театральної діяльності, у визначенні та обґрунтуванні ролі метода театр в активізації навчальної діяльності учнів та у забезпеченні ефективного навчання іноземній мові.

Теоретична значущість дослідження полягає в тому, що: визначено сутність, принципи, послідовність етапів, критерії результативності процесу активізації навчальної діяльності школярів на основі використання театралізованої діяльності; виявлено сутність методу театралізована діяльність в існуючих класифікаціях дидактичних методів навчання.

Практична значущість дослідження. Розроблена модель ефективного підвищення навчальної діяльності школярів на основі методу театральна діяльність може бути використана педагогами на різних щаблях шкільного навчання при організації навчальної діяльності учнів, оцінці якості освітніх результатів, розвитку рефлексивної позиції школярів, побудові траєкторії індивідуального освітнього маршруту.

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ВИДИ

У сучасній концепції освіти однією з цілей, пов'язаних з модернізацією змісту загальної освіти, є гуманістична спрямованість, яка проявляється в орієнтації на "особистісно-орієнтовану" модель взаємодії, розвиток особистості дитини, її творчого потенціалу. Процес глибоких змін, що відбуваються в сучасній освіті, висуває як пріоритетне проблему творчості, розвитку креативного мислення, що сприяє формуванню творчого потенціалу особистості, що відрізняється неповторністю, оригінальністю. Що ж розуміється під творчими здібностями? Щоб точніше зрозуміти, необхідно розглянути це питання з точки зору психології, філософії, педагогіки. Різні автори визначають їх по-своєму.

Теплов Б.М. під творчими здібностями розумів певні індивідуально-психологічні особливості, що відрізняють однієї людини від іншої, які не зводяться до готівкового, наявного вже у людини запасу навичок і знань, а обумовлюють легкість і швидкість їх придбання. Можна погодитися з таким визначенням лише частково, адже творчість – це не лише певна модель поведінки людини, а й здатність мислити нестандартно.

У Шадрикова В.Д. творчі здібності визначалися як властивість функціональних систем, що реалізують окремі психічні функції, які мають індивідуальну міру виразності, що проявляється в успішності і якійсній своєрідності освоєння діяльності [7, с.123].

Я вважаю, що дане визначення занадто пов'язане з психологічними термінами та висвітлює поняття творчості як психічного відхилення.

Андрієвська В. В. творчі здібності визначає як складну особисту якість, що відбиває здатність людини до творчості в різних сферах життєдіяльності, а також дозволяє надавати підтримку у творчій самореалізації іншим людям [2, с. 200]. Це висока ступінь захопленості, інтелектуальної активності, пізнавальної самодіяльності особистості. Мені здається, що дане визначення зовсім не пояснює поняття творчих здібностей, а говорить лише про одну її складову.

Карпова В.М. під творчими здібностями розумів здатність дивуватися і пізнавати, вміння знаходити рішення в нестандартних ситуаціях, це націленість на відкриття нового і здатність до глибокого усвідомлення свого досвіду [5, с. 34]. На мою думку дане визначення найточніше відображає значення поняття «творчі здібності», але я маю свою думку.

Я вважаю, що творчі здібності можна визначити як здатності до створення оригінального продукту, виробу, в процесі роботи над якими самотужки застосовані засвоєні знання, вміння, навички, виявляються хоча б у мінімальному відступі від зразка.

Важливість розвитку творчості школяра, його здібностей при вирішенні будь-якої навчальної задачі проявляти ініціативу, вигадку, самостійність для всіх є зараз очевидним. Співвідносячи процес творчості і навчання, очевидно, треба вести розмову про створення таких умов, які сприяли б виникненню і розвитку у всіх учнів якостей і схильностей, зазвичай виділяються як характерні риси творчої особистості.

Таким чином, можна зробити висновок, що творчі здібності є у кожної дитини. Це індивідуально - психологічні особливості, що відрізняють однієї людини від іншої. Від того наскільки вони будуть розвинуті, залежить творчий потенціал нашого суспільства, тому що формування творчої особистості набуває сьогодні не тільки теоретичний сенс, але й практичний сенс. Знання педагогів, що мається на увазі під творчими здібностями учнів, розширить межі їх прояви у дітей.

Творча особистість — це значною мірою результат навчально-виховного процесу. Ми маємо справу з людиною, обдарованою інтелектуальними, морально-вольовими та фізичними здібностями. Тому завдання вчителя — спонукати учнів до

розвитку їх творчого потенціалу, забезпечити необхідні умови для того, щоб кожен школяр міг реалізувати себе, свої індивідуальні здібності, свої схильності та інтереси.

Розвиваючи творчі здібності учнів на уроках англійської мови, потрібно дотримуватися певних принципів в організації навчання:

- принцип зв'язку з практикою життя;
- принцип саморозвитку;
- принцип оптимального поєднання індивідуальної та колективної форм навчально-творчої діяльності;
- принцип інформативності;
- принцип віри в сили і можливості дитини.

Розвиваючи пізнавальну творчу активність, слід дотримуватися наступної мети:

- розвивати образне і логічне мислення, уяву учнів;
- формувати навички планування, аналізу, самоконтролю;
- знайти шлях до серця кожного учня, створити умови для розвитку здібностей, закладених у дитині природою;
- викликати бажання самостійно займатися навчальною творчою діяльністю;
- виховувати наполегливість, волю, впевненість у досягненні мети;
- розширювати світогляд учнів, вчити спостерігати, думати, аналізувати, розмірковувати;
- підвищувати рівень розвитку дітей.

РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Різні форми уроку як засіб розвитку творчості

Урок — логічно закінчена, цілісна, обмежена в часі частина навчально-виховного процесу, яку проводять за розкладом під керівництвом учителя з постійним складом учнів.

Незважаючи на малу тривалість, уроки мають ті структурні компоненти, які характеризують процес навчання в цілому, зокрема: цільовий, стимуляційно-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольно-регулювальний та оцінно-результативний. Тому від ефективності уроків залежить ефективність навчального процесу.

Сучасний урок – це перш за все урок, на якому створено реальні умови для інтелектуального, соціального, морального становлення особистості учня, що дозволяє досягти високих результатів за визначеними метою та завданням.

Нетрадиційні (нестандартні) уроки — це імпровізоване, але добре продумане заняття, яке має своєрідну структуру. Вони цінні своєю оригінальністю і розвиваючим та виховним ефектами.

Урок, проведений нестандартно, стимулює творчість учителя і його вихованців, створює сприятливі умови для співробітництва учнів один з одним і з учителем. До таких уроків слід готуватись особливо ретельно, а тому нетрадиційні уроки проводяться не так вже й часто.

У педагогічній літературі вирізняють різні типи нетрадиційних уроків. У посібнику Підласий І. П. [6, с. 200] перелічується 36 типів нестандартних занять. В. А. Щеньов пропонує класифікувати нестандартні уроки, доповнивши типологію «класичного» уроку. Наприклад, уроки-вікторини, захист проектів тощо відносять до групи уроків контролю знань, а уроки-лекції, уроки-конференції — до уроків формування нових знань [8, с.4]. Антонюк Н. А. виділяє такі групи нестандартних уроків: уроки зі зміненним способом організації (лекції, захист ідей, урок взаємоконтролю); уроки, пов'язані з фантазією (урок-казка, театралізований урок); уроки, що імітують які-небудь види діяльності (урок-екскурсія, урок-експедиція); уроки з ігровою змагальною основою (вікторина, КВК), уроки з трансформацією стандартних способів (урок-суд, урок-аукціон); уроки — аналогії з відомими формами й методами діяльності (урок-диспут, урок-дослідження) [1, с. 3].

Найбільшого поширення набули нетрадиційні уроки за такими формами: урок-вистава; урок-змагання; урок-естафета; урок взаємного навчання; урок із груповою формою роботи; урок, який проводять самі учні; урок творчих звітів (урок творчості); урок конкурсів; урок-вікторина; урок-конференція; урок-семінар; урок-рольова гра (урок-ділова гра); урок-диспут (урок-діалог); інтегрований (міжпредметний) урок; урок-подорож; урок-казка;

Мета сучасного навчання іноземної мови полягає не просто в повідомленні знань, а в їх перетворенні на інструмент творчого освоєння світу. Розвивається сприйнятливність, творче мислення, здатність утворювати нові сполучення ідей, що відповідають тієї чи іншій меті. Дитина в процесі розумової діяльності створює щось нове. Це мислення спрямоване на досягнення творчого результату.

2.2. Застосування елементів театралізації на уроках англійської мови

Застосування елементів театралізації на уроках іноземної мови сприяє перетворенню навчальної діяльності у творчий процес, спрямований на засвоєння матеріалу за допомогою гри, художніх образів. Елементи театральної педагогіки не тільки урізноманітнюють навчальний процес, а й збагачують його, створюючи на уроці творчий психологічний клімат. Іноземна мова сьогодні стає більшою мірою засобом життєзабезпечення суспільства. Тому іноземна мова стала обов'язковим компонентом навчання в школі. Численні труднощі при освоєнні іноземної мови ведуть до втрати інтересу до процесу його освоєння вже до переходу на середній шкільний етап. Вирішенню цього питання в значній мірі сприяє театральна діяльність англійською мовою.

Театральна діяльність - найточніша модель спілкування, так як вона відображає дійсності, і в ній, як і в житті, переплітаються мовну і немовну поведінку партнерів. Всім відомо, що діти добре і швидко запам'ятовують те, що цікаво і викликає у них емоційний відгук. Тому театр близький і зрозумілий дітям. Однією з причин близькості драматичної форми дітям є зв'язок театралізації з грою - хлопці з величезним задоволенням грають у театральних постановках. У процесі захоплюючої взаємодії хлопців один з одним створюються умови мимовільного засвоєння матеріалу. Освоєння нового відбувається в атмосфері творчості і дружньої партнерської обстановки.

У своїй практиці я приділяю велику увагу проведенню різних рольових ігор на уроках англійської мови. Це і діалоги, гра-знайомство, уроки-диспути та багато інших. (Додаток 1). Однак особливе значення ми надаємо такого виду рольової гри, як театральна діяльність або драматизація. Я вважаю, що саме ця форма роботи найбільшою мірою сприяє зняттю мовного бар'єру у школярів. Вона сприяє збільшенню словникового запасу, розвиває навички говоріння, доставляє естетичну насолоду учням, стимулює учнів з різним мовним рівнем до використання іноземної мови.

Таким чином, вся театральна діяльність спрямована на досягнення основної мети: формування в учнів навичок вільного мовного самовираження.

Досягнення цієї мети здійснюється шляхом вирішення цілого ряду завдань, за допомогою формування в учнів наступних умінь і навичок:

- постановка артикуляції;
- формування, розвиток і коректування фонетичних навичок;
- вдосконалення інтонаційних навичок;
- оволодіння ритмом;
- активізація базової лексики;
- розширення фонових знань з мови;
- ефективний синтез знань із різних наук і навчальних предметів (англійська мова, література, історія, і т.д.).

Для реалізації досвіду було розроблено ряд умов, необхідних для ефективної роботи в даному напрямку:

1. Добровільну участь.
2. Поєднання творчої активності учнів з направляючою діяльністю вчителя.
3. Чітка організація і ретельна підготовка всіх запланованих етапів.
4. Наявність перспектив діяльності.
5. Використання різноманітних способів педагогічного стимулювання та заохочення активності учнів.

При цьому пред'являються наступні вимоги до рівня підготовки учнів:

- Вміння учнів логічно і послідовно висловлюватися у зв'язку з ситуацією спілкування,
- Вміння брати участь у спілкуванні з одним або декількома співрозмовниками з метою обміну інформацією,
- Вміння розуміти на слух іншомовну мову,

- Вміння читати, розуміти і осмислювати зміст текстів,
- Володіння базовим словниковим запасом і необхідними граматичними формами.

У методиці викладання англійської мови існують різні способи оптимізації навчальної діяльності. Використання на уроці англійської мови театралізації і навчально-творчих завдань дає змогу підвищити інтерес до вивчення мови, а також створити ситуацію уявного мовного середовища. Значення театралізації неможливо вичерпати й оцінити, адже будучи розвагою, відпочинком, вона здатна перерости в навчання, творчість. При використанні театралізації насамперед розвиваються уява, увага й образне мислення дітей, закладається здатність оперувати образами дійсності, що, у свою чергу, створює основу для опанування складних форм творчої діяльності.

Особливу роль відіграє театралізація у розвитку мовлення.

Як відомо, мовлення представлено у двох формах: діалог і монолог. Діалог в ситуаціях повсякденного спілкування, діалог етикетної характеру - вміння вітати і відповідати на привітання, познайомитися, представитися, ввічливо попроситися, привітати і подякувати за привітання, вибачитися; діалог-розпитування - вміння ставити питання: Хто? Що? Коли? Де? Куди ?; діалог-спонування до дії - вміння звернутися з проханням і висловити готовність або відмова її виконати.

Уже в початковій школі діти повинні вміння розповісти про себе, свого друга, своїй сім'ї; описати предмета, картинку, персонажів прочитаної казки з опорою на картинку. Обсяг монологічного висловлювання - 5-6 фраз

Як показує досвід, при заучуванні діалогів і монологів, має місце штучне сухе "заучування". Щоб уникнути цього використовуємо різноманітну яскраву наочність: іграшки, пальчикові і ляльки рукавичок, маски, лялькові меблі. Це не потребує складних костюмів і декорацій і може успішно застосовуватися на будь-якому уроці. І ось учень вже грає роль собаки або лева, із задоволенням знайомиться і розповідає про себе. Адже в грі зовсім необов'язково задавати питання в суворій послідовності, і відповіді можуть бути різні, що змушує дітей слухати співрозмовника і відповідати, згідно ситуації.

Елементи театральної діяльності широко використовуються в навчальному процесі у вигляді інсценівок і театралізованих ігор. Такі прийоми ефективні при навчанні будь-якому предмету, але особливо висока їх цінність при засвоєнні іноземної мови. (Додаток 2).

Діти на уроках повинні не тільки говорити, але й вміння слухати. Слухання (або аудіювання) - сприйняття і розуміння іноземної мови - один з найскладніших видів діяльності на уроці. Театральна діяльність на уроці змушує уважно слухати співрозмовника. Адже прослуховування невеликих простих повідомлень однокласників проходить набагато веселіше, якщо перед тобою говорить не учень твого класу, а приїхав гість з далекої Африки чи Америки.

Ще один важливий аспект в цій роботі - це робота над вимовою, адекватне вимова і відмінність на слух звуків і звукосполучень англійської мови, дотримання норм вимови. Елементи тетра допомагають удосконалювати англійська вимова, відпрацьовувати звуки, слова, інтонацію, діти не просто повторюють за вчителем, а грають будь-якого героя, який неодмінно повинен говорити з англійською вимовою.

Одним з важливих аспектів у вивченні іноземної мови є активне поповнення лексики. Театральна діяльність - це не тільки діалоги, сценки та монологи. Це і вірші та пісні, пов'язані з темою. Вони також сприяє розвитку навичок розмовної мови, вмінню говорити і розуміти іноземну мову.

У процесі театральної діяльності удосконалюються:

- інтонаційні, граматичні та лексичні навички;
- використання і відпрацювання речових фраз і кліше в різних ситуаціях;
- поглиблення країнознавчих знань;

- вміння аудіювання;
- практичне використання знань в комунікативній сфері.

Театралізація сприяє розвитку навичок спілкування англійською мовою, розширює кругозір дітей, вони стають емоційно багатшими, розкутіше, впевненіше в собі. Драматизація творчо вправляє і розвиває найрізноманітніші здібності і функції: мова, інтонацію, уява, пам'ять, спостережливність, увагу, асоціації, технічні та художні здібності. Завдяки їй розвивається емоційна сфера, тим самим збагачується особистість.

Театральна діяльність, будучи орієнтованою на потреби і мотиви дитини, дозволяє вирішувати багато проблем виховання дітей, так званих груп ризику (з нетиповою поведінкою): надмірно соромливих, агресивних, соціально невпевнених і т.д. У рольовій грі відбувається суттєва перебудова поведінки учня - воно стає довільним. Це означає, що у рольовій грі учень не відчуває тієї напруженості, яку він може відчувати при звичайному відповіді, він більш розкріпачена й вільний.

Крім того, театр дозволяє організовувати роботу і з обдарованими дітьми, які можуть проявити себе у позаурочній діяльності.

Школярів привертає гра у вигаданому світі, що дозволяє їм реалізовувати свої можливості, висловлювати свої бажання і забувати на час про ті труднощі або стереотипах, які у них існують в реальному житті. При створенні вистави панує атмосфера розкутості, що благотворно позначається на розвитку умінь усного мовлення англійською мовою. Колективна творчість сприяє здійсненню взаємного контролю за роботою один одного. Діти з цікавістю стежать за роботою партнерів, вони прислухаються до думки своїх товаришів, намагаються контролювати свою поведінку і мова.

Таким чином народжується ще один важливий компонент навчання англійської мови - самоконтроль. Часто мають місце елементи змагання - хто краще перевтілиться на дану роль, хто краще скаже репліку. У кожного учасника спільного театального проекту з'являється почуття відповідальності за результат колективної праці.

При підготовці вистави велика увага приділяється всім чотирьом видам мовної діяльності, але основний акцент робиться на говоріння: це розвиток уміння користуватися власним іншомовним мовним відповіддю, вміння здійснювати перифраз, говорити емоційно, з правильним наголосом. Питанням наголоси складних слів і інтонаційному малюнку в англійській мові присвячується досить багато часу. Високі вимоги до якості володіння мовою, закладені в програмі, зумовили серйозне ставлення до проізоносительной сторону мови, фонетично та інтонаційно грамотною. Навчання говорінню відбувається на соціокультурному тлі.

Щоб розуміти і цінувати мистецтво, потрібно бути готовим до його сприйняття. Мистецтво вимагає вміння фантазувати, розгадувати, тонко відчувати. Вплив поезії, музики, вистави сильно тому, що вимагає співтворчості, співпереживання. Художні твори спонукають нас думати, аналізувати життя, будувати здогади, уявляти, проникати в задум автора, світ його почуттів і думок. Щоб відчувати і розуміти мистецтво, необхідно розвивати в дітях з дитинства артистичні здібності:

- емоційність - здатність глибоко і гостро відчувати;
- творча уява;
- образне мислення, фантазію.

Розвитку артистичних здібностей допомагають такі прийоми, як конкурс кліпів або створення ремейка на стару казку.

Програма розвитку творчих здібностей дітей включає кілька стадій:

Зародження

У початковій ланці робота починається з ще не організованою групою дітей.

Йдуть перші кроки по згуртуванню колективу. Вони вчаться перевтілення, граючи свої перші ролі.

Становлення

У 5-7 класах вже встановлені тісні контакти з учнями та батьками. Створено спільне поле діяльності, об'єднуюче однодумців, відбувається активний обмін інформацією, цінностями. Клуб «Ми актори» - це логічне продовження творчої лінії. Діти беруть активну участь у розробці сценаріїв, усвідомлено підходять до вибору ролей.

Період зрілості

У 8-9 класах учасники театральної студії не тільки усвідомлюють себе суб'єктами, а й відчують потребу реалізувати свою суб'єктивну роль, вступаючи в широке коло суспільних відносин. З'являються власні ідеї для постановок.

Перетворення

У 10-11 класах учитель виступає вже в ролі консультанта. У даному проекті учні виявляють всі свої таланти, починаючи від написання сценарію до постановки. Переважають музичні спектаклі, рімейки, старі казки на новий лад. Часто використовуються імпровізації.

Творчий колектив проходить всі етапи становлення: від крихітних інсценівок і пісень до самостійних проектів, написаних на двох мовах. Через залучення до мистецтва вони приходять до правильного розуміння оточуючого їх світу.

Залучаючи учнів до театральної діяльності, я домагаюся підвищення інтересу до вивчення англійської мови та зростання їх творчої активності. Оскільки використання англійської мови в поезії і драматизації припускає наявність в учнів достатнього запасу знань про культуру, звичаї та традиції англійських країн, це призводить до того, що знання англійської мови стає необхідним. Формується мотивація навчальної діяльності з англійської мови. Формується мотивація навчальної діяльності з англійської мови.

Школярі оволодівають знаннями відповідно до їх потребами та інтересами.

З великим інтересом я прочитала роботу американського педагога доктора Брюса Уїлкінсона «Сім законів учня»

Четвертий закон - закон Збереження матеріалу - рекомендує:

1. Ілюструйте факти малюнками.
2. Викладайте матеріал логічно.
3. Використовуйте для запам'ятовування алфавіт.
4. Зв'яжіть факти з об'єктами і подіями.
5. Впроваджуйте факти в пам'ять за допомогою спектаклю.
6. Використовуйте музику.
7. Підсумуйте факти у вигляді графіків і таблиць.

Протягом років роботи я відслідковую результативність своєї роботи. Вона дає дійсно позитивні результати, так як необхідною умовою спілкування потреба і внутрішнє бажання учнів висловитися.

Методологічну основу театральної діяльності під час уроку складає технологія драматизації чи театральна технологія, що реалізує діяльнісний підхід у навчанні. Використання прийомів театралізації є ефективним засобом навчання іноземної мови. Це один з способів створення реальної мовного середовища, величезне джерело творчих переживань і перетворень, тому дитина входить у роль персонажа і намагається зобразити, передати свою рольову сутність. Звернення до емоційної сфери свідомості дозволяє сформулювати позитивну мотивацію в навчанні. Крім того все, що викликає емоційний переживання краще осмислюється і запам'ятовується.

Методи і засоби навчання

Методи	Засоби
пояснювально - ілюстративний	Бесіда, розповідь, огляд літератури.
Репродуктивний	Демонстрація відеофільмів, Прослуховування аудіокасет

Евристичний	Мозковий штурм, скарбничка ідей, творчі проекти.
-------------	--

При організації роботи над навчальним матеріалом з учнями старшої ланки використовуються різні алгоритми навчальної діяльності.

Робота з піснею складається з 3 х етапів: музичне пред'явлення, розучування, практика в співі. Після прослуховування слід з'ясувати, про що пісня, характер пісні (Додаток 3).

Розучування.

- учні отримують текст пісні, знайомляться з новими лексичними одиницями, проводиться семантизація лексики, аналіз незнайомій граматики, дається порядковий переклад, вказуються особливості пісенного мови.

- пісню звітує хором за викладачем в постійно наростаючому темпі, домагатися швидкого читання тексту.

- розучування мелодії з текстом - співати разом зі співаком упівголоса, потім під фонограму.

Граматичні завдання до пісні можуть бути різними:

- Знайти різні частини мови, словотвір, визначити час дієслова,
- знайти правильні, неправильні дієслова, назвати три форми дієслова,
- вписати модальні дієслова, допоміжні дієслова,
- знайти форми пасивного стану і так далі.

Мовленнєва компетенція учнів формується в мовних вправах. У завданнях з аудіювання та читання, в монологічних і діалогічних висловлюваннях учнів по ситуацій: обговорюється про що пісня, виражається своє ставлення до неї.

Пісня є загальноновизнаним засобом навчання іноземної мови, так як це ефективний спосіб розвитку мовленнєвої компетенції учнів, підвищення мотивації, збагачення лексичного запасу, активізації граматичних навичок і вдосконалення вимови.

Для організації своєї роботи з учнями старшої школи я виділяю наступні етапи:

1. Робота з віршем:

- 1) Читання вірша учителем, переклад.
- 2) Фонетична відпрацювання вірша: правильна вимова слів, розбір фонетичних явищ, розмітка інтонації.
- 3) Повторення за вчителем хором.
- 4) Читання вірша учнями, виправлення помилок.
- 5) Робота з лексиною. Розбір граматичних структур. Обговорення на англійською мовою свого ставлення до вірша, асоціацій.
- 6) Заучування напам'ять.
- 7) Конкурс на краще виконання.

2. Робота над виставою передбачає наступні етапи:

- 1) знайомство з історією англійського театру;
- 2) знайомство з творами через уривки з п'єс;
- 3) робота з монологами і діалогами;
- 4) етюди - другий активний період, в якому учням пропонується придумати нескладні ситуації з персонажами і розіграти їх.

Існує декілька видів етюдів: одиночний етюд на емоційний спогад, на фізичне самопочуття; одиночний або парний етюд на дію з предметами; групові етюди, етюд на освоєння способів словесного впливу.

- 5) вибір основного твору; розбір лексичного та граматичного матеріалу;
- 6) розподіл ролей і розучування тексту. Робота в мізансценах.

7) напрацювання (учні починають наповнювати свої ролі глумом і емоціями за допомогою інтонацій, смислових пауз, міміки і жестів). Етап напрацювання розбивається на епізоди - кожен з них репетирується окремо.

8) відпрацювання (репетиція вистави від початку до кінця).

9) прогони (репетиції всього спектаклю від початку до кінця без зупинок). Зауваження та уточнення робляться учителем в кінці дії і реалізуються в наступному прогоні.

10) генеральна репетиція;

11) прем'єра (офіційне представлення вистави глядачам);

12) написання есе на тему поставленого спектаклю.

Робота над кожною драматизацією увазі вивчення тем і навчальних ситуацій, які включають:

1. Тематичний блок, де визначається основний зміст даної теми (інсценовані англійські легенди й казки, п'єси У. Шекспіра, Б. Шоу, драматизовані твори А. Крісті, М. Твена, А. К. Дойля та ін.); вводиться і відпрацьовується нова лексика; формуються навички та вміння в говорінні, аудіюванні, читанні і листі.

2. Мовний і мовленевий розділ, в якому пропонуються додаткові завдання на відпрацювання як мовних (лексичних, граматичних) навичок, так і мовленевих умінь у різних ситуаціях спілкування, головним чином у формі діалогічного мовлення з широкого спектру проблем.

3. Розділ лінгвокультурології та країнознавства, який допомагає учням отримати додаткову інформацію про англійські країни і про світ у цілому, порівняти лінгвокультурні особливості різних країн.

4. Самостійна робота, яка використовується для закріплення основних мовних зворотів, фразеологічних сполучень і т.п. (учні виконують переклад запропонованих уривків з драматичних творів української літератури на англійську мову).

5. Проектна робота, яку учні виконують у групах, використовуючи навички та вміння як мовного, так і немовного характеру. Кожна поставлена вистава являє собою проектну роботу.

Для більшості учнів театр - це продовження їх рольових дитячих ігор, тільки англійською мовою, і, якщо рівень мовної підготовленості не перешкоджає участі в цих іграх, вони зберігають привабливість для школярів на середньому етапі навчання. Таке розуміння драматизації як ігри зобов'язує вчителя не вторгтися в неї з виправленням помилок, не робити зауважень з приводу поведінки учасників театру, а подбати про створення необхідного рівня мовної підготовки учнів, підібрати матеріал, здатний надихнути їх, допомогти зрозуміти його, навчити імпровізувати, розподілити ролі відповідно до інтересами дітей, організувати підготовку необхідних атрибутів драматизації. Останні мають важливе значення у створенні благополучної сценічної і ігрової атмосфери, т.к. будять уяву дитини, підказують йому вірну поведінку, надають особливу привабливість іншомовної комунікативної діяльності. У розподілі ролей необхідно враховувати, як мовні, так і акторські можливості учнів: одні вимовляють репліки англійською мовою, інші - пантомімічні ролі, треті стають суфлерами і працюють зі зоровою опорою на текст. Можуть призначатися дублери, оформлювачі, режисери постановок. Така організація роботи стимулює активність всіх її учасників.

Обов'язковими елементами кожного заняття є:

- Ігрові вправи на розвиток творчих здібностей;
- Виразне читання
- Релаксація, спрямована на збереження психічного здоров'я дітей.

Результативність досвіду:

Театралізацію використовую на уроках англійської мови, як один з видів самостійної творчої роботи, що сприяє більш усвідомленому сприйняттю тексту. Завдяки використанню мною віршів, казок, інсценівок уроки проходять емоційно

насичено. Ці ліричні відступи не займають багато часу, але виконують важливу роль: х текст створює картинно-образний вигляд світу; поетична мова впливає на уяву, зумовлює внутрішню активність, а те, що викликає емоції учнів, запам'ятовується і осмислюється ними краще.

Театралізація ефективно реалізовується спільно з проектною діяльністю учнів. У такому випадку сама вистава буде продуктом проекту. Метод театралізації цікавий у застосуванні. Його можуть використовувати всі вчителі на уроках і в позаурочній діяльності. Школярам набагато легше сприймати і аналізувати навчальний матеріал, якщо вони самі відчують і «проживають» життя героя або персонажа. Саме в театралізації можлива апробація школярами вже наявних у них знань, а також вираз емоційного сприйняття. Урок може проходити у формі вистави, салону, казки, студії та ін.

Метод театралізації на уроках використовую у своїй роботі третій рік, бо працювати почала вчителем у початкових класах. На даний момент є вчителем англійської мови всіх трьох ланок школи. З 1 класу діти беруть участь в різних шкільних заходах.

Мною відзначено позитивний вплив цього методу на розвиток дитячого інтелекту, на вироблення правильної, якісної мови, на сферу почуттів, на вміння красиво і вільно триматися, на підвищення інтересу до вивчення предмету. Все це позначається на рівні якості навчання.

ВИСНОВКИ

Наукові та практичні результати дослідження дали підстави зробити такі висновки:

1. Основною метою роботи учнів є оволодіння базовими англомовними компетенціями і навчитися контролювати здобуті навички.

2. Проведений аналіз психологічних джерел дозволив зробити висновок про неповну психологічну готовність учнів до самостійної навчальної діяльності. Це свідчить про необхідність розробки ефективної методики організації самостійної роботи учнів з англійської мови у початковій школі, яка передбачає залучення учнів до автономної навчальної діяльності у вивченні англійської мови, урахування вікових та психологічних особливостей цієї категорії учнів.

3. Одним із шляхів реалізації такої методики у навчальний процес є впровадження театральної діяльності, оскільки дослідження функцій, структури та змісту театралізації як засобу автономного оволодіння іноземною мовою сприяє активізації самостійності учнів.

4. З метою розробки методики організації класної і позакласної роботи учнів з англійської мови з використанням театралізації було створено банк прийомів застосування театральної діяльності. Запропоновані прийоми було класифіковано за рівнем автономії, за спрямуванням на вид умінь мовленнєвої компетенції, за спрямуванням на вид навчальної компетенції, за складом виконавців/учасників, за місцем застосування. Описано технологію роботи у процесі навчання англомовним компетенціям з використанням запропонованих засобів навчання.

5. Для упровадження запропонованої методики в навчальний процес було розроблено експериментальну модель застосування театралізації для розвитку творчих англомовних компетенцій з урахуванням всіх вимог у роботі з англійської мови.

6. Перевірка ефективності запропонованої методики здійснювалася шляхом природного методичного експерименту, який підтвердив, що залучення учнів до автономного навчання та використання театралізації сприяють підвищенню рівня мовленнєвих умінь у учнів.

7. Основним підсумком дослідження є впровадження театралізації в навчальну роботу учнів з англійської мови, для якої було укладено банк прийомів використання в самостійній класній і позакласній роботі.

8. Отримані результати проведеного дослідження доводять необхідність теоретичного та експериментального дослідження інших актуальних питань організації роботи з театральної діяльності на всіх етапах навчання.

Впровадження в навчальний процес використання театральної діяльності зовсім не виключає традиційні методи навчання, а гармонійно поєднується з ними на всіх етапах навчання: ознайомлення, тренування, вживання та контроль. Але використання театралізації дозволяє не лише багато разів підвищити ефективність навчання, але і стимулювати учнів до подальшого самостійного вивчення англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк Н. А. Застосування методу проектів для формування пізнавальної активності учнів // Англійська мова та література. – 2005. – № 19-21 (101-103). – С. 3-4.
2. Андреевская В. В. Возрастные особенности учебной деятельности старшеклассников на уроках иностранного языка // ИЯШ. - 1987. - № 6. - 278с.
3. Аматьева О. П. Психологія навчання іноземним мовам в школі [Текст] / Аматьева О. П. – М.: Просвещение, 1996. – 245 с.
4. Зімня, І.А. Психологія навчання іноземним мовам в школі [Текст] / І.А. Зімня.– М.: Просвещение, 1991. – 223 с.
5. Карпова В.М. Використання буквених ігор в навчанні англійської мови // Іноземні мови. – 1998. – №4. – С.34-41.
6. Підласий І.П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Харків: Основа, 2010. — С. 1—158.
7. Шадриков В.Д. Психологія діяльності і здібностей людини. уч. пос..2-е вид., перепр. и доп. - М: "Логос",1996. - 320 с.
8. Щеньов В. А. Проектна технологія в процесі вивчення іноземних мов як засіб розвитку творчої особистості // Англійська мова та література. – 2006. – № 12 (130). – С.9.
9. Ягеніч Л. В. Засоби формування в учнів початкової школи формування навчальних та комунікативних стратегій оволодіння аудіюванням англійською мовою // Наукові записки: Зб. наук. ст. Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. – К.: НПУ, 2004. – Вип. 56. – С. 200-209.
10. Ibsen, I.B. The Double Role of Fiction in Foreign Language Learning: Towards a Creative Methodology [Текст] / I.B. Ibsen // Creative Classroom Activities. Selected Articles from their English Teaching Forum, 1989 – 1993. – p. 143-153.
11. Kuzmenrova, J., ELT Theatre – a New Approach to Drama Activities [Текст] / J. Kuzmenrova, A. Kuzmenkov. // Вестник Московского университета. – Серия 19: Лингвистика и межкультурная коммуникация, 2002. - №3. – с. 50-54.
12. Brown H. D. Principles of Language Learning and Teaching / H. D. Brown. – N.Y. : Prentice Hall, 1994. – 220 p.
13. Carrol J. B. Research problems concerning the teaching of foreign or second languages to younger children / J. B. Carroll // Foreign languages in Primary Education. – Oxford : Oxford University Press, 1967. – P. 94 – 109.

Приклади рольових ігор для використання на уроках англійської мови

Ігрові ситуації для розвитку навичок техніки читання англійською мовою

На дошці чи плакаті написано ряд речень, наприклад:

It is in the sky.is in the garden.is in the water.is in the room.is in the street.put it in our letters, etc.

Учням роздаються картки з окремими словами (*sun, boat, tree, table, stamp*). Вони повинні приколотити картки поряд із відповідними реченнями. Хто швидше впорається, той виграє. Цю гру можна виконувати командами. Тоді вчитель готує два плакати з реченнями.

Лексичні ігри

Лексичні ігри призначено для формування лексичних навичок і тренування в уживанні мовних явищ на підготовчому, передкомунікативному етапі оволодіння іноземною мовою.

Приклад 1. Гра "Збери портфель Червоної шапочки"

Цілі:

– тренувати учнів у вживанні лексики в ситуаціях, наближених до природної обстановки;

– розвивати мовленнєву реакцію учнів.

У грі бере участь увесь клас. Учні виходять до дошки за бажанням.

Учитель: Допоможемо Червоній шапочці зібратися до школи!

Учень бере предмети, що знаходяться на столі, складає їх у портфель, називаючи кожен предмет англійською:

This is a book. This is a pen (pencil, pencil-box)

Надалі учень коротко описує предмет, який він бере:

This is a book. This is an English book. This is a very nice book

Приклад 2. Гра "Пантоміма"

Щоб закріпити у вимові лексику за темою "Ранок школяра", можна провести гру "Пантоміма". Ведучий виходить з класу, а група дітей розташовується біля дошки. Кожен жестами та мімікою зображує одну з дій із заданої теми. Потім учитель говорить ведучому: *Guess what every pupil is doing.*

Зразкові відповіді ведучого: *This boy is doing morning exercises. That girl is washing her face. That boy is sleeping, etc.*

Приклад 3. Гра "Збери прислів'я"

Ведучий читає початок прислів'я, команди повинні закінчити його. При правильній відповіді команда отримує бал. Наприклад:

A friend in need... (... is a friend indeed).apple a day... (... keeps the doctor away).or West - ... (... home is best).put off till tomorrow... (... what you can do (can be done) today).... (... is a second nature).

Приклад 2. Скоромовка (гра-імітація)

Учні намагаються вимовити за вчителем скоромовку, фразу, вірш на певний звук. Наприклад:

1) *A black cat sat on a mat and ate a fat rat.*

2) *Why do you cry Willy?do you cry?Willy, why Willy,Willy, why?*

Рольова гра «Дискусія між українськими й англійськими однолітками»

Половина класу бере на себе роль українських школярів, інші учні – «гості з Англії». Учні розповідають "закордонним гостям" про свою країну, її географічне положення, столицю, традиції, права і обов'язки громадян України і задають

«англійцям» аналогічні питання. Кожен «українець» і кожен «гість» повинні задати хоча б одне питання і дати відповідь хоча б на одне питання.

Типові питання були такими:

- 1) What countries does Ukraine (the UK) border on?
- 2) What is the area of your country?
- 3) What is its climate like?
- 4) What are its main mineral resources?
- 5) What is its relief like?
- 6) What are the main rivers of your country? How long are they?
- 7) What is the capital of your country? Its main economic and cultural centers?
- 8) What is the population of your country?
- 9) Speak about the emblem of your country.
- 10) What do you know about its flag?
- 11) What do you know about the political system of your country?
- 12) What are the main historic periods of your country?
- 13) What monuments of Kyiv (London) would you recommend us to see?
- 14) Speak about your favourite monument of your home city.
- 15) What industries are most developed in your country?
- 16) What environmental problems does your country have?

У ході дискусії учні можуть користуватися таблицями, у яких містяться дані про площу і політичні системи України й Англії, а також довідковими даними про клімат, рельєф, корисні копалини, водні ресурси цих країн.

Важливо навчити дітей починати діалог, подавати ініціативну репліку. Це можна робити, використовуючи, наприклад, таку рольову гру:

Teacher: I am a volleyball player from Birmingham. You are fond of volleyball and want to talk to me. How would you start the conversation?

Можна дати зразок початку розмови:

Excuse me, please. My name is Oleg. I study English and I am fond of volleyball. I would like to ask you a question or two if you do not mind it. Could you spare me a couple of minutes?

Рольова гра " Концерт улюбленої музичної групи " .

Гра розрахована на два рівні володіння мовленнєвими вміннями та навичками та парну роботу. Учням роздаються карточки і, ознайомившись з завданням, вони розігрують свої ролі.

Завдання для учнів з високим рівнем мовленнєвих умінь та навичок:

Pupil A:

You're going to the concert of your favourite group. Buy tickets and something else. But remember that you have got only £ 7.52.

Pupil B:

You're a shop-assistant. You sell tickets (£ 2.25, £3.45, £4.75), posters (£4.50), badges (93p) with emblem of popular group. Help a customer to choose everything that he / she wants.

Завдання для учнів з низьким рівнем мовленнєвих умінь та навичок:

Pupil A:

You're going to the concert of your favourite group. You want to buy tickets, 2 badges for your friend and poster for your classmates. But remember that you have got only £ 7.52.

Pupil B:

You're a shop-assistant. You sell tickets (£ 3.67, £5.57, £8.46), posters (£4.50), badges (90p) with emblem of popular group. Help a buyer to choose everything that he / she wants.

Рольова гра " У магазині "

Учні отримують картки з зображенням різноманітних продуктів та їх цінами, а також завдання та ролі. Гра розрахована на парну роботу.

Завдання для учнів з високим рівнем володіння мовленнєвими уміннями та навичками:

Pupil A:

You are a shop assistant. Help a customer to buy everything he wants and don't sell your goods for low price.

Pupil B:

You have a party tonight. Buy everything you need to cook the best dinner. You have £ 35.70

Завдання для учнів з низьким рівнем мовленнєвих умінь та навичок:

Pupil A:

You are a shop assistant. Help a customer to buy everything he wants and don't sell your goods for low price.

ДОДАТОК 2

Методичні розробки вистав, свят, розваг

Halloween

Обладнання: відео, презентація, кросворд, карточки, пісня

- Good morning, boys and girls! Welcome to our party! Now I'll show you the video and you try to guess what kind of holiday this video is about.

- Yes. Today we have a Halloween party. Now, please, listen to me and look at the screen Halloween is one of the best holidays for children. British children celebrate Halloween on the 31st of October. They wear masks and colourful costumes. The most popular costumes are ghosts, witches and skeletons. The children walk door to door in the neighbourhood and shout "Trick or treat!".

Most people give them a treat- candy or fruit. People also decorate their houses and schools in the traditional Halloween colours-orange and black. Halloween is coming...

- Tell me what treats you would like to get? (Cucumbers, fruits, juices, bubble-gum, plums, nuts, pudding).

Now let's divide into two teams, choose the captain, name the team and motto. Let's start our party. For each right task I'll give you tokens.

You have the crossword on your desks. Your first task is to find as many Halloween symbols as you can.

S	K	E	L	E	T	O	N	B
A	M	O	N	S	T	E	R	L
H	B	C	S	O	W	R	A	A
A	M	A	S	K	D	P	T	C
L	W	T	R	E	A	T	Y	K
L	I	G	O	B	L	I	N	C
O	T	D	R	A	C	U	L	A
W	C	A	O	I	T	U	X	T
E	H	G	H	O	S	T	K	T
E	T	B	A	T	N	K	C	F
N	I	T	R	I	C	K	O	R
A	L	P	U	M	P	K	I	N

Let's continue our party. The next task is to guess my riddles.

❖ She always flies on her magic broom,

She always flies around the moon

With a black hat on her head

And what do you think, who is that? (a witch)

❖ In masks and gowns we haunt the street

And knock on doors for trick or treat

Tonight we are the king and queen

For all tonight is (Halloween)

❖ I am a big and round

Once upon a time I grew on the ground

Now I have a mouth, 2 eyes and a nose

Who am I do you suppose? (pumpkin)

❖ I see a friendly shining moon

As big and round as a balloon
 Soon I will go out on the street
 With my friend for our (trick – or – treat)

OK. Now I'll give you some cards your task is to complete the skeletons.

Now we have a dancing contest. Look at the screen and repeat after the skeletons.

Let's listen to the poems.

Pupil 1: Ghosts and witches, Ghosts and witches!

Gather here, gather here.

Halloween is coming! Halloween is coming!

Can't you hear? Can't you hear?

Pupil 2: Bats and rats and witches cat,

Skeletons in bowler hats.

Don't be scared! It's Halloween-

Spooks and spirits can be seen.

Thank you Pupils. I want to control, how well you've listened to me. Answer my questions.

When do people celebrate Halloween? What do children shout when they walk door to door?

What are the most popular treats? What are the traditional colours of Halloween?

So our Halloween party is over. Count your tones. Ok. The winner is ...

At the end, let's listen to Halloween song.

Good bye.

«The Snow Queen».

Characters:

Storyteller
 Kay
 Gerda
 The Snow Queen
 Granny
 The King's Counsellor
 Gentleman Crow
 Lady Crow
 Prince
 Princess
 The Old Robber Woman
 The Little Robber Girl
 Reindeer
 5 robbers
 The servant

Scene 1

(The storyteller is sitting on the pillows in front of the fireplace)

Storyteller: If it were not for me, you would never learn what happened to a boy called Kay. But silence. Let's begin.

(A poor room, a fireplace, 2 armchairs, rose bushes)

Gerda: Hello, boys and girls! This is my brother. We live here, in this little house with our Granny. My name is Gerda.

Kay: And my name is Kay.

Gerda: What's it?

Kay: The stairs are creaking.

Gerda: Oh, yes! They are creaking.

Kay: Here is our Granny. Why is she knocking? Keep quite! Let's frighten her.

Gerda: All right!

(The children are running around the room trying to hide.)

(A man enters)

Kay: Bow-wow-wow!

Gerda: Miaow-miaow!

Man: What's going on in this house? Why are you shouting? You silly children!

Gerda: We are very sorry! We thought you were our Granny.

(Granny enters)

Kay: Granny!

Gerda: Our Granny!

Granny: My dear children!

Man: Good evening, ma'am!

Granny: Good evening, sir! What can I do for you? Who are you?

Man: I'm the King's Counsellor! I want to buy the roses.

Granny: Do you like flowers?

Man: No, I hate them.

Granny: Why do you want to buy them then?

Man: I buy rarities. In winter flowers are rare! Here are ten pounds for your roses.

Granny: I am not going to sell the roses. We like them very much.

Gerda: Yes, we love them.

Man: Thirty pounds:

Granny: No!

Man: Fifty:

Granny: No!

Man: I'm the King's Counsellor! I'm very rich! I sell ice. I know the Snow Queen! I can buy anything!

Granny: They are not for sale.

Man: You are a crazy old woman!

Kay: Don't shout at our Granny! She is so kind!

Man: Well, I'm leaving! I'll take revenge! I'll tell the Snow Queen about you!

Kay: What an angry man!

Gerda: Granny, who is the Snow Queen?

(The sounds of mysterious music)

Granny: The Snow Queen lives in the North! She is very beautiful but very cruel!

(The sounds of the blizzard)

(The Snow Queen appears)

The Snow Queen: Have you seen the Mystic Queen

Riding in her limousine

Over hills and dales till morning.

If you like I'll take you there

Find some colours you can wear.

Colours that you've only seen while sleeping.

Kay: Oh! Who are you?

S.Q.: I am the Snow Queen. Good evening!

Granny: Good evening! Sit down, please!

S.Q.: No! It is very hot for me! You are very nice but old and poor. And you have two children. And I am very rich but alone. So, I'll take this boy from you!

Kay: What? Granny! I don't want to go with her!

Gerda: Granny! Don't give Kay to her!

S.Q.: Kay! You'll be my son! You will live in the beautiful palace!

Kay: I don't want!

(The Snow Queen touches Kay with her magic wand. The frightful music sounds.)

Kay: Ha-ha-ha! How fat and funny you are!

Gerda: What's the matter?

Granny: I don't recognize you!

Kay: I don't want to live in this poor house! I am leaving. Goodbye!

(He runs out)

Scene 2

Gerda: I am very tired! I have been looking for Kay for so long! But I must go on and find my brother!

(Gerda sings a sad song.)

Lady Crow: Caw! Caw! Caw! Good morning, young lady!

Gerda: Good morning!

G. Crow: Where are you going, young lady?

Gerda: I am looking for my brother Kay.

G. & L. Crow: Caw! Caw! Caw!

G. Crow: It's the name of our prince! Go with us and you'll see your brother!

L. Crow: Let's go!

Gerda: Oh, thank you very much.

(In the palace. Prince and princess are playing horses.)

Prince: Stop playing this game, Elsa! I'm tired of being a horse. Let's play another game.

Princess: Let's play hide-and-peek!

Prince: OK. You hide and I'll count to twenty!

(Princess is running around the room. She sees Gerda and shrieks)

Princess: Who is there?

Prince: Is it a rat?

Princess: It's a girl and two crows.

Prince: What are you doing here, young lady? Why are you crying?

Gerda: I am Gerda. I'm crying because you are not my brother. He was carried by the Snow Queen! I thought he was here!

Prince: Don't cry! We'll help you! Where are you going?

Gerda: I'm going to the North. I must find the Snow Queen!

Princess: It's a long way!

Prince: We'll give you a carriage!

Princess: And I'll give you a coat, a muff and boots. Give my clothes to Gerda!

(Servants come and bring the clothes.)

Gerda: Thank you very much!

Scene 3

(The storyteller is sitting on the pillows in front of the fireplace.)

Storyteller: Everything is all right! Gerda is going in the carriage. The poor boy will be saved. Quite! What's there? Robbers!

(The robbers appear on the stage and perform the robbers' dance.)

(A camp of robbers in the forest. An old woman is near the fire. The robbers have brought Gerda.)

Robber 1: Look what we've got!

Robber 2: Here is a gold carriage!

Robber 3: And this is the girl from the carriage!

Old Woman Robber: How nice she is! I think she will be very tasty!

Gerda: Don't kill me, please! Let me go!

Robber 4: What a silly girl! Ha-ha-ha!

Robber 5: You'll be killed!

Gerda: Dear robbers! Please let me go! Kay will die without me!

Old Woman Robber: I'm going to eat you!

Little Robber Girl: Don't touch her! She will be mine! She will play with me! Give me your muff and your hat! What's your name?

Gerda: I'm Gerda. You can take my clothes but I'll be cold when I get to the Snow Queen.

Little Girl Robber: No! You won't go there! You will live with me! Look what I've got! Come, come here quickly!

(The Reindeer appears)

Little Girl Robber: Gerda, look how funny he is!

(She touches the reindeer with a knife.)

Gerda: Don't do it, please!

Little Robber Girl: Why? I like the way it trembles all over.

Gerda: May I ask him a question?

Little Robber Girl: Yes, you may.

Gerda: Tell me, deer! Did you live in the North?

Reindeer: Oh, yes!

Gerda: Have you ever seen the Snow Queen?

Reindeer: Yes, I have. Once she passed me! She had a little boy with her! He was white with cold. She called him Kay.

Gerda: He has seen her. He is my brother. Dear girl! Let me go! I must save Kay! He will die in the North.

Reindeer: Do let her go! I'll take Gerda to the Snow Queen's Kingdom.

Little Girl Robber: All right! There is nothing to be done. I won't give you your muff! I like it. Kiss me.

Gerda: Thank you, girl!

Reindeer: Thank you!

Little Robber Girl: Good luck, Gerda!

Gerda: Goodbye! Goodbye!

Scene 4

(The storyteller is sitting on the pillows in front of the fireplace.)

Story-teller: Oh, how sad I am! Poor Gerda! She is riding on the Reindeer. Help her to save Kay!

Gerda: Is this the kingdom of the Snow Queen?

Reindeer: Yes, it is. I can't go farther. You must remember, the Snow Queen is very cruel and it is very difficult to get into her palace!

Gerda: I must go there! Thank you, my dear friend!

(In the palace: Kay is on the icy throne.)

Gerda: Kay, Kay! Are you frozen? Answer me!

Kay: Hush, Gerda! You are bothering me!

Gerda: Dear Kay! It's me, Gerda! You didn't even say to me: "Glad to see you!"

Kay: Glad to see you.

Gerda: You sound so cold. Are you really my brother?

Kay: I am really Kay. I am very busy. I must make the word out of icicles.

Gerda: Kay, let's go home. It's spring there. The sky is blue, the sun is shining, the birds are singing.

(She weeps and embraces Kay.)

Kay: I am cold, Gerda. Is it you? What's the matter? I can walk!

Gerda: Let's go! We will get home.

Scene 5

(The same room as in the first scene.)

Little Robber Girl: Can you hear? The stairs are creaking!

Gentleman Crow: They are coming!

Little Robber Girl: Granny, look, it's Gerda!

Prince: Look, it's Kay!

Princess: Granny, look, they are both here!

G. & L. Crow: Welcome home!

Granny: My dear children! You are back at last!

Snow Queen: You must give this boy back to me at once or I'll turn you into ice.

Man: I'll crack you into pieces.

Gerda: Nobody is afraid of you here!

Snow Queen: Oh, we'll see!

Little Robber Girl: You can wave your arms, your legs and your tail, but we won't give Kay to you!

Kay: Go away, you two! We are not afraid of you. Thank you, dear friends!

Сценарій казки «The mitten»

Персонажі:

Миша (Mouse)

Жаба (Frog)

Кролик (Rabbit)

Лисиця (Fox)

Вовк (Wolf)

Ведмідь (Bear)

Реквізит: рукавичка (на ватмані), костюми персонажів.

Сценарій також можна використовувати для лялькового театру.

Ця казка зручна тим що можна прибирати або додавати персонажів залежно від кількості учасників. Можна додати інших тварин, наприклад: білку, їжачок або ящірку.

(Миша підходить до будиночка)

Mouse: Oh! What a nice house! (стукає) .Knock - knock! .Who lives in the house?(заглядає всередину) . Nobody! I think I'll come in.

(Миша входить у будиночок, виглядає у вікно. Входить жаба.)

Frog: Knock - knock! Who lives in the house?

Mouse: Hello, I'm a mouse.

Frog: Hello, I'm a frog. May I live in your house?

Mouse: Yes. Come in, please.

(Миша і жаба виглядають з вікна. З'являється кролик.)

Rabbit: Knock - knock! Who lives in the house?

Mouse: Hello, I'm a mouse.

Frog: Hello, I'm a frog.

Rabbit: Hello. I'm a rabbit. May I live in your house?

Mouse, Frog: Yes. Come in, please.

(Миша, жаба і кролик у будиночку. З'являється лисиця.)

Fox: Knock - knock! Who lives in the house?

Mouse: Hello, I'm a mouse.

Frog: Hello, I'm a frog.

Rabbit: Hello. I'm a rabbit.

Fox: Hello, I'm a fox. May I live in your house?

Mouse, Frog, Rabbit : Yes. Come in, please.

(Миша, жаба, кролик і лисиця у будиночку. З'являється вовк.)

Wolf: Knock - knock! Who lives in the house?

Mouse: Hello, I'm a mouse.

Frog: Hello, I'm a frog.

Rabbit: Hello. I'm a rabbit.

Fox: Hello, I'm a fox.

Wolf: Hello, I'm a wolf. May I live in your house?

Mouse, Frog, Rabbit, Fox : Yes. Come in, please.

(Миша, жаба, кролик, лисиця і вовк у будиночку. З'являється ведмідь.)

Bear: Knock - knock! Who lives in the house?

Mouse: Hello, I'm a mouse.

Frog: Hello, I'm a frog.

Rabbit: Hello. I'm a rabbit.

Fox: Hello, I'm a fox.

Wolf: Hello, I'm a wolf.

Bear: And I'm a big Bear. May I live in your house?

Mouse: Oh, no!

Frog: You are too big!

Rabbit, Fox, Wolf : You can't live in the house!

(Ведмідь "ламає" будиночок, тварини з криками розбігаються.)
Animals: Help, Help!

Методична розробка для роботи над піснею "Tom's Diner"

Доцільно вводити її при повторенні (закріпленні) граматичної теми Present Progressive. На дошці випикується назва пісні: "Tom's Diner".

Учні дають відповіді щодо того, про що ця пісня. («Обід у Тома» або «Закусочна Тома»).

Перед прослуховуванням необхідно виписати на дошці нові слова (кількість слів володіння мовою), наприклад:

counter - прилавок, стійка бару.

to argue - заперечувати, сперечатися

to pretend - прикидатися

reflection - відображення

to hitch up - піднімати, задирати

to straighten – підтягувати

Робота зі словами закінчена, даю установку на перше прослуховування:

Listen to the song and try to understand what it is about. Діти прослуховують пісню, відповідають. Іноді на просунутому етапі зустрічаються більш повні відповіді, коли діти на слух можуть зрозуміти досить багато.

Tom's diner

I'm sitting in the morning at the diner on the corner
I'm waiting at the counter for the man to pour the coffee
And he fills it only halfway and before I even argue
He is looking out the window at somebody coming in

"It is always nice to see you" says the man behind the counter
To the woman who has come in, she is shaking her umbrella
And I look the other way as they are kissing their hellos
I'm pretending not to see them and instead I pour the milk

And I open up the paper, there's a story of an actor
Who had died while he was drinking
It was no one I had heard of
And I'm turning to the horoscope and looking for the funnies
When I'm feeling someone watching me and so I raise my head

There's a woman on the outside looking inside "Does she see me?"
No, she doesn't really see me 'cause she sees her own reflection
And I'm trying not to notice that she's hitching up her skirt
And while she's straightening up her stockings and her hair has gotten wet
Oh' this rain it will continue through the morning as I'm listening
To the bells of the cathedral I'm thinking of your voice.

Після цього учням лунають тексти пісні, і вони переводять її по рядку. Учитель пояснює важкі місця і виправляє помилки у міру потреби. Потім він просить учнів поглянути на текст пісні ще раз і сказати, яке час дієслова вони бачать у всіх куплетах.

Отримавши правильну відповідь, вчитель з учнями ще раз на прикладі пропозицій з пісні розглядають, як утворюється питальна і стверджувальна форми Present Progressive.

На наступний урок лунає дидактичний матеріал з піснею, в якій пропущені дієслова, учні самостійно вписують дієслова в потрібному часу. Друге завдання передбачає знайти і підкреслити дієслова в теперішньому простому часі.

Exercises:

1. Listen to the song and fill in the gaps with a word you hear:

I _____ in the morning at the diner on the corner.

I _____ at the counter for the man to pour the coffee.

And he fills it only halfway, and before I even argue

He _____ out the window at somebody coming in.

"It is always nice to see you," says the man behind the counter

to the woman who has come in. She _____ her umbrella.

And I look the other way as they _____ their hellos.

_____ not to see them. Instead I pour the milk.

I open up the paper, there's a story of an actor

who had died while he was drinking. It was no one I had heard of.

And _____ to the horoscope and _____ for the funnies

when _____ someone _____ me.

And so I raise my head. There's a woman on the outside _____ inside.

Does she see me?

No she does not really see me 'cause she sees her own reflection.

And _____ not to notice that she's hitching up her skirt.

And while she's straightening her stockings, her hair has gotten wet.

Oh, this rain it will continue through the morning.

As _____ to the bells of the cathedral,

I _____ of your voice...

And of the midnight picnic once upon a time before the rain began...

I finish up my coffee. It's time to catch the train.

Tom's Diner — answers in correct order

am sitting, am waiting, is looking, is shaking, are saying, I'm pretending,

I'm turning, I'm feeling, watching, looking, I'm trying, I'm listening,

am thinking .

2. Вправа на пояснення значення слів: Try to explain the meaning of the words:

diner — ... (café)

halfway — ... (not full)

to argue — ... (to quarrel)

funnies — ... (comic strips)

3. Після цього учні проговорюють слова, використовуючи порядковий метод, відпрацьовуючи фонетику та інтонацію окремих слів і фраз.

4. Потім вчитель включає пісню ще раз (фонограму «плюс»), запропонувавши учням заспівати її.

5. Вигадайте свою пісню (хоча б перший куплет), замінивши деякі слова на свої. Make up your own song (at least the first part) change some words on your own words:

6. В кінці уроку вчитель, підкреслюючи важливість мимовільного запам'ятовування, пропонує заспівати цю пісню вдома самостійно. На наступних заняттях ця ж пісня використовується як фонетична зарядка, тоді учні співають під фонограму «мінус один». Можна провести конкурс на краще виконання пісні (соло, дуетом, тріо і т.д.).

Методична розробка для роботи над піснею «Yellow Submarine»

EXERCISES TO THE SONG YELLOW SUBMARINE (BY THE BEATLES)

Comprehension Check

Exercise 1: Listen to the song and fill in the gaps with a word you hear:

Yellow Submarine

In the town where I was _____ (1)
 _____ (2) a man who _____ (3) to sea

And he told us of his life

In the land of submarines.

So we _____ (4) on to the sun

Till we _____ (5) the sea of green.

And we lived beneath the _____ (6)

In our yellow submarine.

We all live in a yellow submarine,
 Yellow submarine, yellow submarine.

We all live in a yellow submarine,
 Yellow submarine, yellow submarine.

And our friends are all aboard,

Many more of them live _____ (7).

And the band _____ (8) to play...

We all live in a yellow submarine,
 Yellow submarine, yellow submarine.

We all live in a yellow submarine,
 Yellow submarine, yellow submarine.

And we live a life of _____ (9),

Everyone of us has all we need,

Sky of _____ (10) and sea of _____ (11)

In our yellow submarine.

Key: 1) born; 2) lived; 3) sailed; 4) sailed; 5) found; 6) waves; 7) next door; 8) begins; 9) ease; 10) blue; 11) green.

Exercise 2: What is the song about? Tick the topics mentioned in the song:

- a. traveling;
- b. environment problems;
- c. sea;
- d. water pollution;
- e. undersea world;
- f. life of a sailor;
- g. modern art;
- h. music.

Key: a; c; f; h

Speaking and writing.

Exercise 3: Choose one topic from Ex.2 and make a list of questions you will ask your partner. Then work in pairs and practice the dialogues.

*Vocabulary and Grammar Work***Exercise 4: Put the verbs in the correct tense form:**

A sailor who (live) in Boston (sail) to the sea one summer day. The weather (be) good, hot and sunny. While he (sail), he (see) many ships passing by. Suddenly he (see) a small fishing boat with two young men. They (cry). "Help us, please!" - "What's the matter?" - asked the sailor. "We (get) lost. Where are we?" - they asked him. So the sailor (answer): "Well, my friends, (not; worry). You (be) now almost fifty km from the sea shore. It's not so far, really."

Key: lives/lived; sailed; was; was sailing; saw; saw; were crying; got; answered; don't worry; are

Exercise 5: Use the song and your imagination to complete the story in writing:

A man called _____ lived in _____. He worked as a _____.

So one day he invited _____ to a _____. He was wearing _____, _____, _____ and _____. "Let's sail to the far-away countries", he made a suggestion. "Where to?" asked one of the men. "To _____", was the answer. They decided to set off on _____ at _____ in a _____.

On the _____ day of their journey they saw a _____. So they...